بازار سرمایه

شاخص بورس در کانال ۶۴هزار واحدی

شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران دیروز نیز مانند روزهای گذشته شاهد افت شاخص کل بوده و با ۶۷۲ واحد کاهش به رقم ۶۴هزار و ۴۱۵ واحد رسید و ارزش روز بازار ۲۹۰هزار میلیارد تومان شد. شاخص قیمت با معیار وزنی-ارزشی با ۲۸۷ واحد کاهش به ۲۷هزار و ۵۵۸ واحد رسید. شاخص کل با معیار هم‌وزنی با ۸۶ واحد کاهش به ۹هزار و ۹۴۳ واحد رسید. شاخص قیمت (هم‌وزن) با ۷۸ واحد کاهش به ۹هزار و ۷۳ واحد رسید.

شاخص‌ها

عنوان شاخص	مقدار	تغییر	درصد
کل	۶۴۴۱۵.۸	(۶۷۲.۵)	(۱.۰۳)
۳۰ شرکت بزرگ	۲۹۵۵.۱	(۳۶.۷)	(۱.۲۳)
آزاد شناور	۷۴۰۷۸.۱	(۹۹۲.۵)	(۱.۳۲)
بازار اول	۴۶۸۰۷.۳	(۶۰۵.۹)	(۱.۲۸)
بازار دوم	۱۳۰۸۴۰.۳	(۶۲۵.۷)	(۰.۴۸)
صنعت	۵۲۹۴۸.۶	(۴۵۵.۱)	(۰.۸۵)

از تالار چه خبر

• **نرخ سود تسهیلات خرید مسکن بدون تغییر** | رئیس اداره ابزارهای نوین مالی فرابورس گفت: در مصوبه جدید شورای پول و اعتبار، نرخ سود تسهیلات خرید مسکن از محل اوراق حقتقدم تسهیلات بانک مسکن تغییر نکرده و همان ۱۶ درصد است. علیرضا توکلی با اشاره به مصوبه هفته گذشته شورای پول و اعتبار درخصوص کاهش نرخ سود بانکی به ۲۰ درصد افزود: سپرده‌گذاری در بانک مسکن نیز روش دیگری برای متقاضیان وام مسکن است که بر این اساس، متقاضیان پس از مدتی سپرده‌گذاری می‌توانند اقدام به گرفتن مستقیم وام از بانک کنند

• **اولین واگذاری سال ۹۴ فرابورس** | تعداد ۱۹۲میلیون و ۶۴۵هزار و ۱۳۰ سهم شرکت صنایع پتروشیمی دهدشت معادل ۱۹,۸۷درصد سهام این شرکت در روز سه‌شنبه (۲۲ اردیبهشت) به‌عنوان اولین عرضه فرابورسی سازمان خصوصیسازی واگذار می‌شود. این بلوک ۱۹,۸۷درصدی قرار است به قیمت پایه هر سهم ۲۳۹۵ ریال و ارزش کل پایه ۴۶۱میلیارد و ۳۸۵میلیون و ۸۶هزار ریال در این روز به صورت ۲۰درصد نقد و بقیه اقساط ۵ساله عرضه شود.

• **هجوم سرمایه‌گذاران خارجی به ایران** | محمد فطانت با اشاره به همزمانی برگزاری این کنفرانس با تلاش‌های دولتمردان برای برطرف کردن تحریم‌ها این موضوع را با اهمیت ارزیابی کرد و گفت: امروز ما شاهد تعداد فزاینده شرکت‌های خارجی مایل به سرمایه‌گذاری در ایران هستیم؛ چراکه براساس نظر کارشناسان اقتصادی جهان، ایران جزو یکی از اقتصادهای درحال رشد بسیار سریع است که زمینه‌های مناسب و گسترده برای همکاری و سرمایه‌گذاری در آن وجود دارد. فطانت درخصوص پیش‌بینی‌های موسسه گلدمن ساکس بیان داشت: طبق پیش‌بینی‌های این موسسه ایران یازدهمین کشوری خواهد بود که به رشد اقتصادی سریع و توسعه روزافزون دست خواهد یافت.

اتفاق روز

افتتاح حساب ریالی برای بانک‌های روسی در ایران

مهدی سنایی سفیر ایران در روسیه با تشریح سه اقدام بانکی ایران و روسیه برای گسترش روابط از موافقت رئیس کل بانک مرکزی به‌منظور افتتاح حساب ریالی برای بانک‌های روسی در ایران خبر داد. وی در نشست اتاق بازرگانی مشترک ایران و روسیه در تهران از ۳ گام مهم بانکی ۲ کشور به منظور افزایش تبادلات تجاری خبر داد و گفت: با موافقت رئیس کل بانک مرکزی، بناست برای چند بانک روسی حساب ریالی در ایران افتتاح شود که هفته قبل نیز ۲ بانک روسی در ایران حضور یافتند، ضمن این که مذاکراتی با مقامات بانک مرکزی ایران انجام شده است. سفیر ایران در روسیه، افتتاح حساب مشترک و پایاپای ایران و روسیه را دومین گام برای گسترش روابط بانکی دو کشور عنوان کرد و افزود: توافقی میان ایران و روسیه صورت گرفته که بر مبنای آن، حساب مشترک و پایاپای میان دو کشور افتتاح شود که بر این اساس، طرف‌های ایرانی و روسی از طرف بانک مرکزی دو کشور انتخاب می‌شوند که امیدواریم این کار نو به نتیجه برسد. وی تصریح کرد: روسیه تنها با چین چنین حسابی را گشایش کرده و با ایران نیز به منظور تسهیل مبادلات تجاری، این اقدام را در دستور کار قرار داده است.

بررسی ۷ ضعف اساسی فرهنگ کار و تنبل شدن برخی از مردم ایران در گفت‌وگو با محمدحسین زهتابچیان

مفهوم کار فقط «پول در آوردن» شده است

توسعه‌نیافتگی ریشه عمیق فرهنگی دارد | دولت مانع درآمدهای توهم‌زا شود | نرخ بهره بالای بانکی، تسری تنبلی در جامعه است

حمیدرضا طهماسبی‌پور
دبیر گروه اقتصادی

اقتصاد ایران سال‌هاست که با مشکل‌های زیرساختی دست‌وپنجه نرم می‌کند؛ ده‌هاست که با اتکا به منابع نفتی اقتصاد رانتیر را دنبال می‌کند و وابستگی بیش از حد آن به این ثروت خدادادی باعث شده تا از بخش‌های مولد اقتصادی بهره لازم را نبرد. بخش پویایی چون بخش غیردولتی که قدرت رقابت و تولید ثروت را دارد به همین دلیل جدی گرفته نشده و همیشه توجه دولت‌ها به بخش خصوصی در حد یک شعار زیبا و دهان پر کن بوده است. حال در آستانه عصر تازه اقتصادهای نوظهور این پرسش جدی مطرح شده است که کشورهای در حال رشد چگونه توانسته‌اند از این پتانسیل استفاده کنند اما ما در ایران هنوز اندر خم کوچه شعارها مانده‌ایم.

با توجه به زمزمه‌های رفع تحریم اقتصادی ایران و بحث مهم راهکارهای اقتصادی پس از تحریم‌ها، برای بررسی ریشه‌های ضعف اقتصادی ایران، در این محتوا تلاش کردیم تا معضل اصلی را از زبان یک فعال واقعی بخش خصوصی بیابیم. فعالی که در دو سنگر علم و تجربه صاحب اندیشه است و می‌تواند نکاتی تازه را روایت کند. برای معرفی این چهره اقتصادی، باید گفت که او فوق‌لیسانس مدیریت تکنولوژی- انتقال تکنولوژی و دارای دکترای مدیریت بازرگانی- گرایش بازاریابی است. او در بخش خصوصی از فعالان حوزه محصولات شیمیایی است و هم‌اکنون مدیرعامل یکی از شرکت‌های این حوزه است که بیش از ۱۵۰ محصول اصلی دانش بنیان را تولید و به ۶۷ کشور جهان صادرات می‌کند. با توجه به سوابق فعالیتی محمدحسین زهتابچیان در حوزه بخش خصوصی و توفیق‌هایی که داشته است در این گفت‌وگو تلاش کرده‌ایم تا معضل‌ها و مشکل‌های اقتصاد ایران را از منظر او به‌عنوان فعال بخش خصوصی بررسی کنیم. گفت‌وگو را بخوانید:

برای روشن شدن بحث اصلی، ابتدا می‌خواستم تحلیل شما از آینده اقتصاد ایران را (با توجه به شرایط کنونی کشور) بدانم؟ به نظر شما هم‌اکنون چه شرایطی داریم و سال ۹۴ به کجاخواهیم رسید؟

شرایط سال ۹۳ کشور با توجه به رکود شدید، بیکاری، تعطیلی کارخانجات و ناامیدی مردم از بهبود شرایط آینده، چشم‌انداز خوبی را برای سال ۹۴ نشان نمی‌داد. اما حالا با توجه به این که توافق هسته‌ای حتما اتفاق خواهد افتاد، این دیدگاه هست که همه چیز دچار تحول خواهد شد، حال آن که به نظر من این موضوع تاثیر خیلی زیادی روی شرایط اقتصادی ما در کوتاه‌مدت نخواهد داشت. دولت آقای روحانی تمام تلاش خودش را کرد و فکر می‌کنم با توجه به میراث دولت قبل، بهتر از این نمی‌توانسته عمل کند. رکود عامل و ترمز اصلی تورم و افزایش نرخ ارز بود. باید بدانیم که این رکود با خودش بیکاری و نارضایتی می‌آورد. باید پرسید که آیا دولتی که ۲۰۰هزار میلیارد تومان بدهی تحویل‌اش داده می‌شود و کلی کارمندان استخدام شده اضافی و تعداد بیشماری پرونده‌های اختلاس و فساد و تحریم‌های عمیق جهانی را ارث برده، بهتر از این می‌توانست در حوزه اقتصاد کلان کار کند؟

شعار «بیگاری از بیکاری بهتر است» امروز «پول، پول می‌آورد» شده است!

فضای کسب و کار ایران برای مشاغل مفید سخت اما برای مشاغل مضر خوب است

قطع یارانه ۴۵هزار تومانی باید قاطعانه و برای همه اجرا شود

تاوان اقتصادی فرهنگ‌سازی بد فیلم و سریال‌ها را دولت می‌دهد

شما بفرمایید، آیا دولت می‌توانست و نکرد؟

به عقیده من به حرف و تئوری هم نمی‌شد، چه برسد به عمل. معتقدم دولت محافظه‌کاری بیش از حدی دارد. متاسفانه قاطعیت لازم فعلا وجود ندارد و گرنه طرح‌های قابل اجرای زیادی بود که می‌شد شرایط را بهتر از این کرد. دلیل عمده این موضوع هم این است که برداشتن تحریم‌ها را هدف قرار داده و نمی‌خواهد خودش را سرگرم بحث و جدل‌های داخلی کند، امیدوارم بعد از تحریم‌ها، قاطع‌تر تصمیم بگیرد و عمل کند.

شما در یک نوشته، تعبیری داشتید که سال ۹۴، سال سخت اقتصادی است. این جمله را تشریح کنید و بگویید برای مقابله با این بحران چه تغییرهایی لازم است؟ تغییر رفتارهای اقتصادی دقیقا چه معنی دارد و در چه فاکتورهایی است؟

قطعا نفت قیمتش در میانگین از ۶۰ و شاید هم ۵۰ دلار بالاتر نرود و این کاهش قیمت، مختص سال ۹۴ نیست؛ به نظر من ارزان شدن نفت ادامه خواهد یافت. در این میان هم فقر و نداشتن را در بین مردم به وضوح می‌توان دید، قدرت خرید مردم کاهش یافته و افزایش حقوق سالانه کارگران کمکی به بهبود معیشت مردم نمی‌کند. اصولا این افزایش سالانه حقوق که هر سال از بهمن‌ماه صحبت آن شروع می‌شود، خودش انتظارات تورمی را افزایش می‌دهد و به تورمی حداقل به همان میزان افزایش ختم می‌شود، این چرخه و تسلسل باطل، سال‌هاست که یکی از عوامل اصلی نگه داشته شدن ۲ رقمی تورم است. در حالی که ما ۳ میلیون نفر بیکار و حدود ۵ میلیون دارای مشاغل غیررسمی داریم و ۵ میلیون نفری هم یا بیکاری پنهان دارند یا امسال به بازار کار اضافه می‌شوند.

یعنی مخالف افزایش حقوق هستید؟

به نظر من راهکارهای بهتری هم وجود دارد؛ افزایش سالانه حقوق و دستمزد آن هم در زمان خاصی از سال روش نادرستی است. دولت باید با فرهنگ‌سازی مردم را به سمت مصرف بهینه و به اندازه سوق دهد، قطع یارانه ۴۵هزار تومانی را باید قاطعانه و برای همه اجرا کند، جلوی این بدعت بد که حتی در کشورهای سوسیال دموکراسی هم اجرا نمی‌شود باید گرفته شود. مگر ۱۸۰هزار تومان برای یک خانوار ۴ نفری شهری چند درصد او را مرفه‌تر می‌کند؟

دولت می‌تواند به روش بهتری این منابع را هزینه کند و این در حالیست که دولت و مجلس در قطع یارانه ثروتمندان هنوز مردد هستند و این عدم قاطعیت دولت، ضرر سنگینی به دنبال خواهد داشت. به‌عنوان نمونه به فیلم‌های سینمایی و سریال‌های تلویزیونی ایرانی نگاه کنید که دو وجه بیشتر ندارد؛ یک زوج یا خانواده خوشبخت را که دارای بهترین خودرو و منزل هستند و غالبا ویلای کنار دریا هم دارند یا بازرگان و پزشک هستند را به تصویر می‌کشند، یا برعکس محروم‌ترین محله‌ها با خانه‌های قدیمی را نشان می‌دهند که قهرمان داستان یا موتور دارد یا با اتوبوس و مترو رفت و آمد می‌کند! هر دوی این مناظر، بیانگر وضع اکثریت شهرنشین مردم نیست، این فیلم‌ها هر دو اثر مطلوبی بر رفتار اقتصادی مردم ندارد. البته قبول دارم که حوزه صدا و تصویر در کنترل دولت نیست، ولی توانش را دولت باید بپردازد.

تاوانش چیست؟ این بخش چه تغییری در اقتصاد ایجاد کرد؟

متاسفم از این که بگویم، امروزه بخشی از مردم هم تنبل شده‌اند و از مفهوم کار کردن، فقط پول در آوردن را می‌شناسند؛ به مجردی که منبعی برای درآمد پیدا کنند، کار بیشتر را رها می‌کنند و چه منبعی بهتر از سپرده‌گذاری با سودهای ۲۲ تا ۳۰درصد؟ مردم با قرض‌الحسنه از این و آن و فروش مازاد زندگی و حتی خودرو مبلغی جور می‌کنند و در بانک سپرده می‌کنند تا دیگر نیازی به کار در خود احساس نکنند. زیرا در شرایط کنونی هر فردی بتواند ۵۰۰ میلیون تومان در بانک سپرده‌گذاری کند ماهی ۱۵ میلیون تومان درآمد ایجاد می‌کند! شما پاسخ دهید که یک متخصص اگر ۶ ماه این پول را در اختیار داشته باشد دیگر نمی‌تواند تن به کار دهد! چه کاری بدون زحمت ۱۵ میلیون تومان دستمزد بی‌دردسر با ۳۶۵ روز مرخصی دارد؟!

بعضی از دوستان اقتصاددان، چنان از حق سپرده‌گذار دفاع می‌کنند، گویی وکیل مدافع آنان هستند و بابت این کار از آنان پول گرفته‌اند. به این دوستان باید گفت که این کار تسری دادن رباخواری و تنبلی در جامعه است، یک اصل ثابت و علمی اقتصادی را پتکی کرده‌اند بر سر منتقدین که اگر نرخ تورم بالا باشد و نرخ سود بانکی پایین، پول‌ها از بانک خارج می‌شوند و تورم چند برابر می‌شود! آخر توی این مملکت را کد، چه کاری سودآور است که نقدینگی به آن سمت برود؟ مگر الان سال ۸۶ یا ۹۰ است؟

به نظر شما چه باید کرد؟

باید اجازه نداد مردم بیش از این با این درآمدهای توهم‌زا زندگی کنند. خود این ۳۰درصد سود برای پولی که سرمایه‌گذاری نمی‌شود اصولا تورم زاست، کدام بانکدار است که پول ۳۰درصد را به تولیدکننده بینوا با ۲۸درصد بدهد؟ تازه اگر این چند درصد ضرر را هم بپذیرد، کدام تولیدکننده است که سالی ۲۸درصد سود خالص کند؟ دولت باید مشاوره این افراد را گوش نکند و اجازه ندهد موسسات مالی ۸هزار گانه برای حل مشکلاتشان مردم قانع ما را تنبل بار بیاورند، جلوی سود بانک‌ها بایستد، حداکثر ۱۰درصد برای سپرده‌های یک‌سال و بیشتر از آن. آن‌وقت مشاهده خواهید کرد که مردم به همین سود قانعند و بانک‌های واقعی، هم درآمدشان بالا می‌رود و امکان وام‌دهی‌شان افزایش می‌یابد و این نقدینگی هم به هیچ کجا جز بانک‌ها برنمی‌گردد. امروز حتی تجار بزرگ، کالاهایشان را نقد و سپرده‌گذاری می‌کنند، تاجری را می‌شناسم که مال‌التجاره‌اش را تبدیل به ۵۰۰ میلیارد تومان کرده و بین ۱۰ بانک به نام خواهرزاده و برادرزاده‌اش سپرده کرده و ماهی یک‌درصد از آن را به خود آنان می‌دهد! و با چنان آب و تابی از این زرنگی خودش تعریف می‌کند که من چه کاری می‌توانستم بکنم که در سال ۱۲۵ میلیارد تومان سود خالص بی‌دردسر داشته باشم. و وقتی به او گفتم تجارت برکت دارد و اگر سودش کم است لااقل چرخ مملکت می‌چرخد و ایشان که در حول و حوش ۷۰ سالگی‌اش تاب می‌خورد، با نگاه عاقل اندر سفیهی جواب داد: من ۵۰سال برای این مملکت کار کردم، بس نیست؟ حوصله چک برگشتی و بالا پایین شدن دلار را هم ندارم و...

درباره فرهنگ کار در ایران صحبت کنیم؛ به نظر شما پایین بودن بهره‌وری نیروی انسانی در ایران و در حوزه صنایع، خدمات و کشاورزی چقدر با این بحث مرتبط است؟ به نظر شما تأثیر مهارت نیروی انسانی شاغل در ارتقای بهره‌وری چه‌میزان است؟

دولتی بودن و نفتی بودن اقتصاد ما عوامل اصلی عدم بهره‌وری نیروی کار ما است، روابط فامیلی و پارتی‌بازی در استخدام و عدم رعایت اصل شایسته‌سالاری عامل دوم است. عامل سوم، عدم امکان استخدام نیروی ماهر خارجی به دلیل شرایط سخت وزارت کار است. یک مهندس ایتالیایی با ۳۰سال تجربه از صبح تا ساعت ۷ شب توی کارخانه کار می‌کند با ۳هزار یورو و کلی از مهندسین و کارگران ما را می‌تواند آموزش دهد، یک مهندس هندی با هزار دلار ولی عدم وجود این مهندسین ماهر باعث عدم ارتقای مهارت‌های مهندسین ما شده است. عامل چهارم، قدیمی بودن سیلابس‌های درسی دانشگاه‌ها با نیازهای روز جامعه است که باید هم این دروس به روز شوند و هم اساتید با سواد و ایضا در صورت امکان کارآفرینانی که تحصیلات تکمیلی دارند ساعاتی از هفته را به تدریس در مقاطع کارشناسی‌ارشد یا دکتری بپردازند و کار را به‌عنوان زکات علم افتخاری انجام دهند. چون این اساتید می‌توانند کار سایر اساتید را در حوزه عملگرا کردن تئوری‌ها و الگوسازی تکمیل کنند.

عامل پنجم، همین سود بالای بانک‌ها و کارهای دلالی است که نیروی کار ماهر را فریب می‌دهد و مانع از حضور آنان در کارهای مولد می‌شود. عامل ششم سودآور نبودن کارهای تولیدی و خدماتی و کشاورزی است، اگر این کارها سودآور شوند، خود کارآفرینان مهارت‌های لازم را به کارکنان می‌آموزند و متناسب با کارشان به آنان پاداش می‌دهند. عامل هفتم قدس‌نداستن کار است، جوانان خودشان را موظف به کار کردن نمی‌دانند و پدر و مادرها هم به آنان پول توجیبی و خودرو هدیه می‌دهند!

۴۰سال پیش، جوانی که به سن بلوغ می‌رسید باید سر یک کاری می‌رفت و گرنه همه بهش کنایه می‌زدند، شعار آن زمان این بود: بیگاری بکن، بیکار نباش یا بیگاری از بیکاری بهتر است و شعار امروز: پول، پول میاره! و این فرهنگ از دوران کودکی در گوش بچه‌ها توسط پدر و مادر تکرار می‌شود: پول من! پول تو! فلان قدر طلا خریدم، فلان قدر فروختم، فلان فرد ۴درصد سود میده، از بانک بهتره، بانک سالی ۱۰درصد میده. تاسف‌آور است که سنت زیبای قرض‌الحسنه تبدیل به رباشد و برایش حق قانونی هم درست کردند.

تجار بزرگ هم کالاهایشان را نقد و سپرده‌گذاری می‌کنند

بدون بهره‌وری اقتصاد فشل و هزینه تولید بالا می‌رود، تراکم نیرو به بازده نزولی منجر می‌شود

تولیدکننده ایرانی از ورود کالای خارجی می‌ترسد، چون ضعف تکنولوژی دارد

تولید ایرانی، با ثابت نگه‌داشتن دستمزد خود را رقابتی می‌کند اما به رکود و گرانی کمک می‌کند

عدم بهره‌وری چه تأثیری بر اقتصاد کلان خواهد داشت؟ ارتباط آن با عدم توسعه‌یافتگی کشور چقدر است؟

بهره‌وری یک فرآیند پایان‌ناپذیر در پروسه کار است که با نوآوری و توأم با آموزش همراه است. مثل معروفی است که می‌گوید: کار نیکو کردن از پر کردن است، ولی امروز با توجه به نرخ بالای رشد تکنولوژی، بدون آموزش و تکنولوژی بهره‌وری افزایش چندانی نمی‌یابد.

بدون بهره‌وری اقتصاد فشل می‌شود، هزینه تولید بالا می‌رود و تراکم نیرو به بازده نزولی منجر می‌شود. در این شرایط کاری که با ۵ نیروی ماهر در فضای ۱۰۰ متری انجام می‌شود را باید با ۳۰ نفر در هزار متر انجام داد که معنی‌اش کاهش درآمد کارگر و افزایش قیمت محصول است. امروزه تولیدات عمدتا سرمایه‌بر و کاراندوز شده‌اند. به ندرت می‌توان با ماشین‌آلات و تکنولوژی قدیمی، تولید با کیفیت و ارزان داشت. همین دلیل است که باعث شده تولیدکننده ایرانی همیشه از ورود کالای خارجی بترسد و همیشه چشم به بازار داخل داشته باشد؛ زیرا اعتماد به نفس صادرات ندارد و فصلی کار می‌کند. این بخش با ثابت نگه داشتن دستمزد کارگران یا حتی کاهش آن، سعی در رقابتی کردن محصول خود دارد و این کار به رکود و گرانی و رکود تورمی کمک می‌کند. عدم توسعه‌یافتگی ملت و کشور ما ریشه عمیق فرهنگی دارد، ولی کاهش بهره‌وری در تشدید آن کم‌تأثیر نیست. وقتی عمده مردم کار را وسیله درآمد و انجام هزینه‌هایشان می‌دانند، وقتی ممری برای درآمد پیدا کنند، دیگر آن کار را رها می‌کنند. یکی از نزدیکان من در شهرستان بعد از یارانه‌ها تعریف می‌کرد که قبلا روستایی‌ها برای کار کردن توی منزل ما می‌آمدند، از روزی که یارانه‌ها را می‌دهند، وضعشان از ما بهتر شده و به کنایه می‌گویند ما دیگر نیازی به کار نداریم شما اگر کسی را دارید بفرستید این جا برای ما کار کند! با این فرهنگ و این بریز و بپاش‌های دولت قبلی که تنبلی و سطح انتظارات مردم را بالا برد، کجا به توسعه‌یافتگی می‌رسیم! همین جوان‌های ایرانی که این جا هر کاری را قبول نمی‌کنند، وقتی می‌روند کانادا یا آمریکا، برای رفع نیازشان تن به هر کار سخت شرافتمندانه‌ای می‌دهند، با دستمزدی بخور و نمیر!

به نظر شما آیا مشکل ما بیشتر منابع انسانی است یا ضعف تکنولوژیکی؟

تکنولوژی ترکیبی است از ۵ عامل. دانش مستند شده، دانش ضمنی، سرمایه انسانی (آموزش‌پذیر و ماهر)، ماشین‌آلات و اطلاعات. اینها با هم می‌شود تکنولوژی که مهم‌ترین عنصر آن نیروی انسانی است که بتواند آن تکنولوژی را جذب کند.

سال‌هاست که ادعا می‌شود ضریب هوشی ایرانیان بالا است اما این نکته با عدم بهره‌وری نیروی انسانی در صنایع مختلف چگونه همگون می‌شود؟ درباره چرایی پایین بودن رتبه کار آیی بازار ایران هم بفرمایید.

بله، شنیده‌ام و گویا درست هم هست که میانگین ضریب هوشی ایرانیان ۸۴ است و چینی‌ها ۹۸. دلیل عمده‌اش مهاجرت نیروی کار نخبه است، فرق نمی‌کند این نیروی کار فارغ‌التحصیل شریف باشد یا بهترین مبل‌ساز یا معمار یا آشپز، گلچین می‌شوند و می‌روند.

ضریب هوشی بخش عمده‌اش ژنتیک است و بخش کمترش اکتسابی، ولی قطعا کسی که ضریب هوشی بالایی دارد قابلیت‌های بالاتری برای یادگیری خواهد داشت، به همین دلیل است که عرض کردم با تعامل با نیروی کار ماهر خارجی ما می‌توانیم نیروی کار خودمان را بهره‌ور کنیم که باز به دلیل داستان تکراری و قدیمی حفظ اشتغال داخلی (همان‌هایی که تا به مبلغی پول می‌رسند کار را رها می‌کنند) کشور ما از این نعمت محروم شده است. وزارت کار هر تبعه بیگانه را یک کارگر به حساب می‌آورد، در حالی که با همین تز اشتباه، اشتغال داخلی مانیروهای ماهر و شایسته و قانع کار افغان را خانه‌نشین کردیم؛ بدون آن که جایگزین مناسبی برای آنان وجود داشته باشد، وزیر محترم کار اول سال ۹۳ گفتند ما ۲/۵ میلیون شغل داریم که برای آن متقاضی نیست، مثل چوپانی و مقنی‌گری. خب اگر این مشاغل هست و نیاز هم هست و ایرانی‌ها هم شانشان اجل از قبول این مشاغل هست، چرا از اتباع دیگر کشورها استفاده نمی‌کنید که ملتی شرافتمند و قانع و بی‌آزارند؟

نقش حوزه کارفرمایی و مسئولیت مجریان کار در ارتقای سطح کارآمدی کار در ایران را چقدر پررنگ می‌دانید؟ چه راهکارهایی برای ارتقای فضای عمومی کسب و کار در کشور پیشنهاد می‌کنید؟ فضای تشویقی برای رشد فضای کسب و کار چگونه باید باشد و آیا این فضای تشویقی باید با اختصاص تکنولوژی همراه باشد یا خیر.

ببینید حوزه کارفرمایی در بخش دولتی با بخش خصوصی خیلی تفاوت دارد، این قانون کار اول انقلاب، با نگاه چپ آن دوران توسط ۴ نفر نوشته شده که هیچ کدام‌شان نه کارگر بوده‌اند نه تولیدکننده. در این قانون، کارفرما حکم یک سرمایه‌داری را دارد که اگر قانون و دولت نباشد، می‌خواهد طبقه کارگر و محروم را تا حد ممکن استثمار کند، نگاه استاد - شاگردی، پدری - فرزندی و کلا نگاه مهربان در این قانون بین کارگر و کارفرما وجود ندارد. فضای کسب و کار در ایران برای آدم‌های خوب و مشاغل مفید بسیار سخت و برای آدم‌های بد و مشاغل مضر بسیار خوب است. متاسفانه این دیوار کج را که هر بار خواسته‌اند کمی راست کنند، صدای خیلی‌ها درآمد و وضع بهتر نشد. نتیجه این رویکرد که هر کس نقد کند، او را وابسته فکری به جایی و محفلی می‌کنند، به بیکاری فراگیر و فرار سرمایه به مناطق آزادتر جهان و عقب ماندن تولید در ایران منجر شد. زیرا کارفرماهای بی‌رحم! عطای کار را به لقایش بخشیدند یا جلای وطن کردند. یا پولشان را سپرده کرده‌اند یا شده‌اند تاجر، دلال وارد کننده.

بهترین زمان برای اجرای فاز سوم هدفمندی چه زمانی است؟

همین الان بهترین زمان اجرای آن است، چون اوضاع از این بدتر که نمی‌شود! صنایع ما (البته آنهایی که باقی مانده‌اند) باید با شعار تولید برای صادرات کار کنند و گرنه شکست می‌خورند، دولت با ابزارهای کمکی که عرض کردم می‌تواند فضای کسب و کار و قوانین را تصحیح کند ولی نباید از دولت انتظار داشت یارانه سوخت بدهد یا تعرفه ورود یک کالا را آن‌قدر بالا ببرد که مصرف‌کنندگان مجبور به خرید از داخل شوند، این روش‌ها در قرن حاضر کهنه و قدیمی شده است.

نرخ‌نامه

بازار سکه و طلا

نوع	قیمت	تغییر
سکه طرح قدیم	۹۴۳۰۰۰	▼
سکه طرح جدید	۹۴۳۰۰۰	▼
نیم سکه	۴۹۷۰۰۰	▼
ربع سکه	۲۷۷۰۰۰	–
سکه یک گرمی	۱۸۵۰۰۰	–
هر گرم طلای ۱۸ عیار	۹۶۴۵۰	▼

بازار ارز

نوع ارز	بازار آزاد	تغییر	مبادلاتی	تغییر
دلار آمریکا	۳۳۱۵	▼	۲۸۴۰	▲
یورو	۳۷۴۹	▼	۳۱۷۸	▲
پوند انگلیس	۵۰۷۶	▼	۴۳۰۵	▲
درهم امارات	۹۱۹	▼	۷۷۳	▲

بازار جهانی

نوع	قیمت (دلار)	تغییر
هر اونس طلا	۱۱۸۲/۱۰	▲
نقره	۱۶/۳۱	▲
هر بشکه نفت اوپک	۶۲/۱۸	▲
هر بشکه نفت برنت	۶۶/۸۵	▲

نرخ برابری ارزها		تغییر
یورو به دلار	۱/۱۱۳۳	▼
پوند به دلار	۱/۵۱۰۹	▼
دلار به درهم	۳/۶۷۳۲	–

اقتصاد جهان

• **سود یک‌میلیارد دلاری بدهی‌های خارجی ایران:** بانک جهانی در جدیدترین برآورد خود اعلام کرد، ایران طی سال‌های ۲۰۰۸ تا ۲۰۱۳ رقمی معادل ۱,۰۷۸ میلیارد دلار سود بابت بدهی‌های خارجی خود پرداخت کرده است.(بانک جهانی)

• **ثبات تولید نفت ایران در سه ماهه نخست سال:** اداره اطلاعات انرژی آمریکا در جدیدترین گزارش خود اعلام کرد، ایران در سه ماهه نخست سال ۲۰۱۵، سطح تولید نفت خود بدون احتساب میعانات گازی را در رقم ۲,۸ میلیون بشکه در روز حفظ کرده است. (اداره اطلاعات انرژی)

• **شدیدترین افت تولید چین طی سال:** موسسه مالی و بانکی HSBC اعلام کرد شاخص خرید مدیران چین به‌عنوان یکی از شاخص‌های ارزیابی بخش تولید این کشور، کاهش قابل توجهی را در ماه آوریل سال جاری تجربه کرده است. براساس این گزارش که بنا به اطلاعات جمع‌آوری شده از سوی موسسه مرکیت ارزیابی شده است، در ماه آوریل شاخص خرید مدیران چین از ۴۹,۶ در ماه مارس به ۴۸,۹ کاهش یافته است که خبر از کاهش قابل توجه فعالیت‌های تولیدی در این کشور می‌دهد. (دویچه‌وله)

• **اعتصاب راهبران قطار آلمان:** اتحادیه راهبران قطار در آلمان اعلام کرد راهبران خطوط ریلی آلمان طی روز جاری اعتصاب یک هفته‌ای خود را آغاز خواهند کرد. این هشتمین اعتصاب راهبران قطار در آلمان طی ۱۰ ماه گذشته محسوب می‌شود. اتحادیه راهبران قطار آلمان اعلام کرده است اعضای آن خواستار افزایش ۵درصدی دستمزد خود و کاهش ساعت کاری از ۳۹ ساعت به ۳۷ ساعت در هفته هستند. (فرانس‌پرس)

رخداد

هدایت ارزهای «لوزان» به تولید

اختصاص دلارهای بلوکه شده به صنعت

مهر | مجتبی خسروتاج قائم‌مقام وزیر صنعت، معدن و تجارت اعلام کرد: بخشی از ارزهای بلوکه شده ایران در خارج از کشور که پس از تفاهم لوزان آزادسازی شده، به سمت تولید هدایت شده است. وی از رایزنی وزیر صنعت، معدن و تجارت با دولت برای اختصاص بخشی از ارزهای بلوکه شده ایران که پس از تفاهم لوزان آزاد شده است، برای اختصاص به بخش تولید و صنعت کشور خبر داد و گفت: در سال گذشته هم البته یکی از موضوعات مورد پیگیری وزارت صنعت، معدن و تجارت این بود که منابع ارزی که بعد از توافقات هسته‌ای آزاد می‌شود، براساس اولویت‌هایی که این وزارتخانه تعیین می‌کند، به بخش تولید و صنعت کشور اختصاص یابد. قائم‌مقام وزیر صنعت، معدن و تجارت افزود: بر این اساس سهمیه‌ای از ارزهای بلوکه شده برای وزارت صنعت، معدن و تجارت در نظر گرفته شده و برای منابع جدید نیز باید برنامه‌ریزی صورت گیرد، در عین‌حال یکی از دغدغه‌های وزارت صنعت در سال گذشته این بود که منابعی که آزاد می‌شود، در جهت تأمین مواد اولیه مورد نیاز صنعت اختصاص یابد. به گفته خسروتاج، برای برنامه‌های آتی در سال جاری نیز این روند را دنبال خواهیم کرد؛ البته حساسیت برای اختصاص این ارزها به کالاهای اساسی و دارو بیشتر است اما امیدواریم حرکت به سمتی باشد که این ارزهای بلوکه شده را برای سایر بخش‌ها در اختیار بگیریم.